

La pintora que hem anat a entrevistar, Maria Lucena i Moreno (Olot, 1960), és coneguda amb el nom de Tate. Quan entres al seu estudi et sorprenen les grans dimensions de les teles, que majoritàriament són les que il·lustren el text. No obstant, en la seva trajectòria, hi trobem tot tipus de formats. Afirmar que li agrada molt treballar sobre superfícies de paper, ja que aquest li permet fer les transparències que caracteritzen les seves obres, amb unes qualitats difícilment aconseguides sobre altres suports.

Tate Lucena, cercadora de bellesa

JOAN SALA > TEXT

SALVADOR COMALAT > FOTOS

Tinc un arbre amic, 2017.
Tècnica mixta sobre tela.
64 × 54 cm.

Homenatge. Tècnica mixta sobre fusta. 190 x 135 cm.

Des de molt jove, ha viatjat per Europa i, sobretot, per Àfrica, continent del qual guarda uns magnífics records. Va començar pel Marroc i Algèria, on es va enamorar dels paisatges desèrtics, de la gent i d'unes cultures tan diferents de la que coneixia que li van obrir la ment i li van despertar la passió per viatjar, sobretot als països més pobres, on els colors, les olors i els sons sempre han estat font d'inspiració. Aquests viatges els ha anat alternant entre el continent africà i l'uropeu. Ha viscut a Madrid, Colònia, París, Ginebra i Zuric. L'any 1979, es va traslladar a les Canàries, on en aquell moment residien uns amics d'Olot i, des d'allà,

> Es va enamorar dels paisatges africans, de la gent i de la seva cultura, que li van despertar la passió per viatjar, sobretot als països més pobres, on els sons, els colors i les olors són font d'inspiració

fent *barco-stop*, va anar primer fins al Cap Verd i, després, fins al Senegal. Explica que aquesta etapa de navegació la va marcar considerablement, i que encara somia en les enormes onades de l'oceà, que eren més grosses que el pal més alt del veler. També veu en somnis els esculls de la costa del Cap Verd, on van arribar de nit després de la tempesta. Aquests viatges van ser importants pel que van significar d'aprenentatge i de comprensió del món.

Europa, sobretot a l'estiu, oferia la possibilitat de treballar, quan l'objectiu principal era tornar al continent africà. Així doncs, va tenir la sort de poder viatjar des d'Egipte fins al Sudan, travessant el llac Nasser. Va creuar el desert

Mística del bosc, 2016. Tècnica mixta sobre tela. 197 x 113 cm.

del Sàhara diverses vegades i per llocs diferents, i va arribar a Mali per Timbuctú, al Níger des de Tamanrasset, a Burkina Faso, a Togo i a Benín.

L'any 1987 va tornar a Olot, on continua vivint. Quan va tornar a la Garrotxa va viure en entorns molt bonics, al volcà Estany i també en una fageda. És en aquesta etapa quan va començar a dedicar-se al treball artístic. Va decidir apuntar-se a classes de dibuix amb model viu a l'Escola de Belles Arts olotina, i quan aquesta es va convertir en un centre oficial s'hi graduà, l'any 1995, en l'especialitat de pintura mural.

Un cop acabada la formació a Olot va anar a l'Escola Municipal d'Art de La Mercè de Girona, d'on valora les orientacions de la professora Montserrat

> Últimament té la necessitat de deixar-se anar amb grans formats, després d'haver fet servir tantes mides «políticament correctes», molt més fàcils de vendre en les fires

Costa, i la seva tutoria, que va representar l'aprofundiment en tècniques i l'inici de l'ús de les veladures, una tècnica que ha continuat emprant fins ara.

Actualment viu i treballa a la plaça de Vayreda, a l'inici de l'Eixample Malagrida, ben a prop del carrer de Vilanova, on va néixer. És ben cert que *es volta el món i es torna al Born*. Afirmar que passa cinc o sis hores diàries treballant a l'estudi de sota casa, ja que es considera una persona metòdica en la feina.

Les darreres pintures

Totes les obres que reproduïm són fetes en els darrers anys. Majoritàriament són de grans dimensions. Diu que últimament té la necessitat de deixar-se anar amb aquests formats,

Sense títol, 2017. Tècnica mixta sobre tela. 163 × 113 cm.

després d'haver fet servir tantes mides «políticament correctes», molt més fàcils de vendre en les fires, on la gent demana uns determinats formats.

Durant una època va pintar obres en què representava parets velles i escrostonades; on el temps i la petja humana es mostraven d'una forma indirecta. Calia que l'espectador s'hi endinsés per acabar de configurar-les. En aquestes ferides i gargots, hom hi entra des de la pròpia mirada, i cadascú hi acaba veient les seves experiències i emocions.

Sempre ha barrejat diverses tècniques, entre les quals hi ha el collage. Aquests collages a vegades estan fets de fragments de pintures seves, fet que dona una gran riquesa de textures i colors.

*> En les seves obres hi ha una barreja de tècniques, veladures amb olis, acrílics i tècniques seques i molt de collage
Pintures*

Darrerament, en la seva temàtica hi ha molts elements vegetals. No en va viure en un entorn on els arbres, els arbustos i

el verd en general tenen una enorme preponderància. Diu que els amics que fan pintura figurativa la consideren una artista abstracta, però que els informalistes la consideren figurativa. Si hom vol, en la seva obra s'hi poden veure formes que, llunyanament, són arbres i camins i boscos, però no és l'anècdota realista el que sobresurt, sinó la composició cromàtica, les masses amb diferents textures.

Quan inicia una tela, crea un conjunt de colors, una ambientació que va configurant uns espais i unes formes, a través dels quals expressa el que porta a dins. Així sorgeixen figures i elements propis del seu llenguatge.

En la seva trajectòria hi trobem formes d'expressió, com les *performances*, l'escultura o la poesia visual, entre d'al-

Camí més enllà, 2016. Tècnica mixta sobre tela. 163 × 113 cm

tres. La pintura ha esdevingut amb el temps el principal mitjà d'expressió, que ha mostrat en exposicions col·lectives i de manera individual. En destaca les de Girona, a l'Auditori de La Mercè, a les sales municipals de la Rambla i a la Fundació Valvi, així com les de les ciutats alemanyes de Bamberg, Frankfurt i Lahr. També ha participat en els Fòrums d'Olot, una porta oberta a les noves expressions plàstiques. Té un record molt agradable de la darrera estada a Elna —on va viure durant un mes sobre una esplèndida sala d'art, en un apartament que li va oferir el mateix galerista—, i va poder parlar amb moltes persones interessades en la seva obra. Té igualment un gran record de les ciutats alemanyes. Recorda especialment Bamberg, per

> Sempre intenta buscar l'espontaneïtat i la poesia, i un fet és evident: sovint els seus quadres estan batejats amb noms molt poètics

l'ambient artístic que s'hi respira durant les seves festes, que van coincidir amb dues de les seves exposicions. En el catà-

leg que hi va fer, els textos són escrits en alemany i català; una raresa, la d'escriure en la nostra llengua, que havia d'explicar als visitants, i a la qual de mica en mica s'hauran d'anar acostumant, diu.

Explica que sempre intenta buscar l'espontaneïtat i la poesia, i un fet és evident: sovint els seus quadres estan batejats amb noms molt poètics, tot i que insisteix que el seu repte és la simplificació i l'abstracció d'elements.

JOAN SALA

Per saber-ne més:

<https://www.facebook.com/tateartipintura/?fref=ts>